

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) ilco@dafyom.daf@

חולין דף ל.

השוחרט קרבן פסח במועד (שלא בזמנו) באופנים דלהלן, מה הדינים בזה?

אם שחרט על החמץ	לענין כשרות הקרבן	
פטור ממלקות	פסול	כששחרט לשם פסח - לשמו
חייב מלקות	כשר	כששחרט לשם שלמים - שלא לשמו
חייב מלקות	כשר (למסקנא לא בעי עקירה)	כששחרט בסתמא
פטור ממלקות	פסול ¹	כשהיה מיועד לפסח שני

השוחרט בשנים ושלש מקומות, מה דין שחיטתו? [תוד"ה השוחרט].

כשרק נצטרפו שחיטותיו לרוב	כששחרט רוב ב' סימנים במקום אחד	
לפירש"י ² : פסולה לפירוש השאילתות והר"ח ³ : כשרה	כשרה	לרב
פסולה	לפירש"י: פסולה לפירוש השאילתות והר"ח: כשרה	לשמואל ור"ל

¹ ולא רק למ"ד דישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, שכבר נפסל הקרבן מיד ברגע הראשון שנשחרט בסתמא, ומטעם שהוא מיועד לקרבן פסח - בפסח שני, וכששחרט במועד הוא שוחרט שלא בזמנו ופסול. אלא אפי' למ"ד דאינה לשחטה אלא לבסוף, וא"כ לכאורה י"ל שמיד שהתחילה שחיטתו שוב אינו ראוי יותר להשהותו עד פסח שני ונעקר משם פסח, ובסוף השחיטה שזה זמן הכשרות הוא נשחרט לשם שלמים (פי', דכיון דאין לשחיטה אלא לבסוף, לא נפסל משום פסח שלא בזמנו בתחילת השחיטה). ולפי' קשה למה אמרינן דבסתמא פטור משום לאו דלא תשחרט על חמץ דם זבחי, כיון שהקרבן פסול מלהיות פסח ושלמים. ותירץ אביי, דגם אחר תחילת השחיטה עדיין לא נעקר ממנו שם פסח כיון שהיה ראוי להפדות ולקנות בדמיו פסח לפסח שני, ולכן בלא עקירה אינו מיועד לשלמים.

² רש"י מפרש שחרט בשנים ושלשה מקומות, היינו שחתך במקום אחד וחזר וחתך שוב במקום אחד למעלה ממנו לצד הראש או למטה ממנו לצד הגוף, והעמידו תוס' דע"כ דיש רוב במקום אחד דאל"כ הוא ודאי שחיטה פסולה, והטעם שפוסל שמואל אפי' בכה"ג ששחרט רוב במקום אחד, משום שאינה שחיטה מפורעת דכיון ששחרט בעוד מקומות לא נפרע בית השחיטה. ועכ"פ לפ"ז כשלא שחרט במקום אחד רוב, אלא רוצה לצרפו לרוב בשנים ושלש מקומות בזה לכו"ע פסולה לרש"י.

³ הנה הביאו תוס' לפירוש השאילתות והר"ח, דהשאילתות פירש בפירוש ראשון ששחרט סביב הקנה והושט בכמה הפסקים, וכשנצרך את כל המקומות ששחרט סביב - יש רוב. ובפירוש שני פירש, ששחרט מיעוט קנה לצד העור, ועוד מיעוט קנה לצד מטה מתחת, ואין שני המיעוטים זה כנגד זה, גם בזה כשר לרב אם בין הכל יש רוב. ורבינו חננאל פירש ששחרט רוב הקנה למעלה לצד הראש, ורוב הושט למטה לצד הצואר. ולכל פירושים אלו, אם שחרט רוב של שני הסימנים במקום אחד, אפי' שהוסיף לשחרט בעוד כמה מקומות - לכו"ע כשרה, ודלא כפירש"י.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) ilco@dafyom.daf@

חולין דף ל:

החליד הסכין בין סימן לסימן בין מלמעלה בין מלמטה, או שהחלידו רק תחת העור, מה הדין?

כשהחלידו תחת העור / תחת מטלית / תחת צמר מסובך	בין סימן לסימן	
כשרה	פסולה	לרב יהודה אמר רב
איני יודע	פסולה	לבי רב

החליד במיעוט סימנים, מה הדין? [תוד"ה שוחט].

כשהחליד במיעוט בתרא	כשהחליד במיעוט קמא	
תיקו ²	פסול	לרש"י ¹
כשר	תיקו	לרבינו תם ³

¹ רש"י מפרש שאם עשה החלדה במיעוט קמא - פשיטא דהוי החלדה - ופסול. וכל הנידון בסוגיא במיעוט בתרא, דאף שיכול היה שלא לשוחטו בכלל, מ"מ אם שחטו בהגרמה - גרע טפי ופסול - משום שכולה שחיטה אחרת ושחט בהחלדה.

² וס"ל לרש"י שה"ה בהגרמה פסקין "כרבנן טרופאי", דהיינו שמטריפים בכל ענין בין בתחילה בין באמצע בין בסוף, כיון שכאן עלה בתיקון, גם במיעוט הראשון - וספק לחומרא. אכן רבינו יצחק ברבי מאיר, ס"ל שבהגרמה פוסקים שכשרה, דשאני הגמרא שכיון שהגרים למקום שפסולה בו שחיטה, הוי כחותך אחר שחיטה ביד וברגל, ובזה לא פסלינן לטעם ששמא כולו חשיב שחיטה אחת. ואם שחט שני שליש והגרים שליש כשר כר' יוסי בר' יהודה, וגם לרבנן יש מי שמכשיר.

³ ר"ת ס"ל שבמיעוט בתרא כיון שכבר גמר את השחיטה ברוב סימנים לכו"ע כשר, וכל הנידון הוא במיעוט קמא, והאיבעיא של רב פפא היא בין לרב יהודה שהכשיר לעיל בחלדה תחת העור, ובין לבי רב שאמרו דהוא איבעיא. והכי פירשו, דלרב יהודה שהכשיר בחלדה תחת העור, מ"מ אם תחב את הסכין תחת המיעוט הסימן העליון ושחט ממנו ללמטה עד סוף הסימן בזה י"ל ששמא הוי חלדה יותר מתחת העור, דסו"ס כאן חלד בסימן הראשון, או דלמא כיון שהיה זה במיעוט הוי כמו תחת העור. וכן לאמרי בי רב, שמא דוקא בעור שייך חלדה כיון שלא שייכת שחיטה בעור והוא השאירו שלם וא"א לחושבו כאילו נחתך, אולם בסימנים שאף ששייך בהם שחיטה הא מספיק בהם רוב, וא"כ המיעוט העליון שמעל הסכין אפשר לחושבו כאילו נחתך דרובו ככולו, ולא הוי חלדה בכלל. או שאה"נ פסקו למיעוט העליון מלמטה למעלה, ואח"כ שחט לשאר רוב הסימן.